
BEFORE
MEMORY
ARRIVES
FERDINANDO FREGA

ก่อนความทรงจำจะมาถึง

The Art of Attraction · 08

เมื่อเด็กคนหนึ่งเกิดมา สิ่งแรกที่ทุกคนมองคือดวงตา

เราชะโงกเหนือเปล ก้มเข้าไปใกล้ขึ้น เราค้นหาสีสักสีหนึ่ง

จะเป็นของแม่เขาไหม?

จะเป็นของพ่อเขาไหม?

แล้วหมอหรือพยาบาลสักคนก็เดินมาและพูดสิ่งที่ไม่มีใครอยากได้ยิน ว่าสีนั้นยังไม่มีอยู่ ว่าในตอนเริ่มต้นมันเกือบจะเหมือนกันสำหรับทุกคน สีเทา สีฟ้าซีด ๆ สีของคนที่ยังไม่เคยเห็นอะไรเลย

เพราะมันเป็นอย่างนั้น

ในตอนเริ่มต้นของชีวิต สายตาเป็นสากล

มันว่างเปล่า

และต้องใช้เวลาหลายเดือนกว่าจะเติมเต็ม

ม่านตาทำงานช้า ๆ มันวางสีน้ำตาลลงนิดหนึ่ง สีเขียวนิดหนึ่ง สีดำนิดหนึ่ง ราวกับร่างกายกำลังรอเข้าใจว่าจะต้องมองโลกใบไหน ก่อนจะตัดสินใจว่าจะใช้ดวงตาแบบไหนมองมัน

ผมคิดมาตลอดว่าหลังจากนั้นก็ไม่ได้ต่างกันมากนัก

เรายังคงเกิดมาพร้อมสายตาที่ว่างเปล่านั้น

และเราใช้เวลาที่เหลือเติมเต็มมัน

ทุกประสบการณ์ทิ้งร่องรอยไว้

ทุกความสุขเพิ่มเฉดสีหนึ่ง

ทุกความเศร้าเพิ่มอีกเฉดหนึ่ง

และอย่างนั้นเอง โดยที่เราไม่ทันสังเกต ดวงตาก็เลิกเป็นเพียงส่วนหนึ่งของร่างกาย และกลายเป็นคลังเก็บเอกสาร

ความทรงจำที่เงียบงัน

แล้วก็มาถึงช่วงเวลาที่เราตระหนักถึงความจริงที่เรียบง่ายและโหดร้าย บ่อยครั้งเราได้เห็นผู้คนอย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อเราไม่อาจมองพวกเขาได้อีกแล้ว

และนั่นคือตอนที่ความทรงจำพาเรากลับไป

ไปยังประโยคที่ไม่ได้พูด

ไปยังโทรศัพท์ที่เลื่อนไว้

ไปยังการเยี่ยมเยือนที่เราน่าจะได้ไป

ไปยังอ้อมกอดที่เราถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา

ไม่ ผมยังไม่ได้เสียสติ

“อดทนอีกสักหน่อยนะ ผู้อ่าน แล้วตามเหตุผลของผมมา”

กี่ครั้งแล้วที่เราคิดถึงคนที่จากไป และถึงสิ่งที่เราอยากจะพูดหรือทำ?

มันเกิดขึ้นกับทุกคน

และมันจะเกิดขึ้นอีก

ถ้าวันนี้ผมได้คุยกับใครสักคนที่ไม่อยู่ที่นี่แล้ว ผมจะเลือกพ่อของผม แม่ของผม ปู่ย่าตายายของผม พี่สาวของผม เพื่อนสนิทคนหนึ่ง

และผมจะเริ่มต้นแบบเดียวกันเสมอ

ผมจะพูดว่า:

“ยกโทษให้ผมด้วย ถ้าผมไม่ได้ให้เวลาที่คุณสมควรได้รับ

ยกโทษให้ผมด้วย ถ้าผมเอาแต่วิ่งตามเรื่องเร่งด่วนของผม เป้าหมายของผม ความเห็นแก่ตัวในชีวิตประจำวันของผม โดยไม่เข้าใจว่าวันหนึ่งผมเองก็จะเดินบนถนนสายเดียวกับคุณ”

แล้วความคิดก็เดินทางไกลออกไปอีก

มันข้ามผ่านหลายศตวรรษ

ผมอยากพบเยซู ไม่ใช่เพื่อถามคำถาม แต่แค่เพื่อฟังเขา

ผมอยากพบ Galileo Galilei, Einstein, Machiavelli, Michelangelo, Dante Alighieri, Padre Pio แห่ง Pietrelcina, Kipling, John Fitzgerald Kennedy — และคนขายผักชั้นล่าง พร้อมกับเจ้าของร้านเหล้าองุ่น

แล้ว เกือบจะราวกับต้องมนตร์ ผมอยากฟังผู้หญิงทุกคนในโลก

โดยไม่แบ่งแยก

เพราะแต่ละคนจะมีเรื่องที่แตกต่างกันมาเล่า

มุมมองที่แตกต่าง

เรื่องราวที่แตกต่าง

ความจริงที่แตกต่าง

และถึงกระนั้น เมื่อกลับลงมายืนบนพื้นอย่างมั่นคง ผมก็มาถึงการเปรียบเทียบที่ผมรู้สึกว่างดงาม

ถ้าทุกสิ่งที่เราสร้าง ทุกสิ่งที่เราเชื่อว่ามีคุณค่า ทุกสิ่งที่อาจทิ้งบางอย่างไว้ให้คนอื่น ไม่ได้ถูกแบ่งปันกับผู้คนทันเวลา สิ่งเดิมก็จะเกิดขึ้นเสมอ

จะมีวันที่ใครสักคนพูดว่า:

“น่าเสียดาย ฉันอยากรู้จักเขา”

“น่าเสียดาย ฉันอยากฟังเขา”

“น่าเสียดาย ฉันอยากรู้ว่าเขาคิดอะไร”

แต่ความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ไม่มีใครเห็นไม่เคยอยู่ที่ผู้สร้างเพียงคนเดียว

บ่อยครั้งมันอยู่ที่คนที่ไม่ได้แสดงมันออกมาทันเวลา — และในเรื่องนี้ เช่นเคย ผู้หญิงคือปรมาจารย์ พวกเธอรู้วิธีที่จะถูกมองเห็น

และมันอยู่ที่คนที่ตัดสินว่าอะไรจะได้ถูกมองเห็น เว็บ ถ้า Google ไม่ให้การมองเห็นแก่คุณ ก็ไม่มีใครอ่านคุณ — เว้นแต่คุณจะจ่ายเงิน

อยู่ที่คนที่ไม่ยอมให้ผู้คนสังเกตเห็นสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นต่อหน้าต่อตา

เพราะความทรงจำมักจะมาถึงทีหลังเกือบทุกครั้ง

ส่วนสายตา เมื่อเราโชคดี มาถึงทันเวลา

Ferdinando